

Négy és fél millió hektár sorsa

Magyar földek magyar kézen

A Nemzeti Földalap legfontosabb feladata, hogy magyar termőföldek magyar tulajdonban maradjanak az uniós csatlakozással is – állítja Benedek Fülöp, a földművelési tárca államtitkára. Az egy éve megkezdődött életjáradék-program a szakember szerint sikeresnek minősíthető.

Az NFA, azaz a Nemzeti Földalap megteremtése elengedhetetlen folyamat volt hazánk csatlakozási folyamatában, vallja Benedek Fülöp, aki, mint az a mátkői Hagymafesztivál megnyitóján elhangzott, a napokban kapja meg közigazgatási államtitkári kinevezését a Földművelési és Vidékfejlesztési Minisztériumtól. A szakember egyébként „bábkodott” a földalap születésénél, és azóta is a program szakmai vezetője. Az államtitkár az NFA eredményeiről, lehetőségeiről.

– Az Európai Unióban belül a legkisebb földterületek a magyar gazdálkodást jellemzik, ez sok esetben életképtelen gazdaságokat takar, amelyeket hatékonyra tehet az állami felügyeletű egyesítés. Az utóbbi időben azonban a tulajdonosi jogosítványok felértékelődtek, ezt sokan ki is használták, így a földek bérbeadása jellemezte a gazdálkodást. Az uniós csatlakozással a termőföld ára is jelentős növekedést mutathat, hiszen jelenleg az európai árak alig 10 százaléka kerül a hazai földterület, s számításaink szerint ez az arány évenként elérheti a nyugati ár ötven, hatvan százalékát. Ezért is fontos, hogy a magyar földek magyar kezelésben maradjanak, hiszen az állam csak a földalappal

garantálhatja a termőterületek hazai tulajdonlását – fogalmazott a szakértő.

Az államtitkár kitért rá, hogy a közel egy évvel ezelőtt megteremtett földalap mintegy négy-öt millió-négyezer hektárnyi földterület kezelését hivatott vállalni, jelenleg ez képezi a legértékesebb állami tulajdont. A földalap hat, hat és félmilliárd forintot költségtérítésből gazdálkodik, a földek kezeléséről törvény rendelkezik, a program munkatársai köztisztviselők, akik elszámoltathatók a hatalmas vagyon feletti sáfárkodásukról.

– Az életjáradék-program keretében csaknem 12 ezer hektárnyi földet ajánlottak fel a polgárok, közel ezer szerződés megkötése van még folyamatban. Az osztatlan, közös tulajdonú földek felértékelését nyolcvankilenc vagyonértékelő cég végzi, ám a hivatallunk nem mindegyikük munkájával elégedett, többüktől feltehetően kénytelenek leszünk megválni – mondta Benedek Fülöp.

Eddig országsszerte csaknem ezeröttszáz, Csongrád megyében is több mint száz birtokhasznosítási bizottság alakult meg, ezek, a szinte minden településen felálló háromtagú csoportok a felelősek azért, hogy magyar termőterület külföldi tulajdonba ne kerülhessen, illetve, hogy csak közvetlenül földművelést végző vállalkozáshoz juthasson. Az államtitkár még utalt rá: a kormányzat érdeke, hogy a földalap kezelésében álló területeken kezdődhessenek meg az autópálya-építések is.

I. SZ.

Benedek Fülöp államtitkár a Nemzeti Földalap születésétől követi a hazai birtokpolitika alakulását.

Fotó: Karnok Csaba

Az egyik legjobb matematikai műhely a szegedi

A Bolyai Intézet rejtélye

Az évről évre csökkenő felvételi pontszámok arra utalnak, hogy a felsőoktatásban országsszerte válságban van a matematika oktatása. Eközben a szegedi egyetem Bolyai Intézetének csapata idén Kolozsvárott a hazai matematikaolimpiát nyert. Ennek a fura kettősségnek próbáltunk utánajárni.

Varjú Péter, Ambrus Gergely, Kevai Péter. Ők hárman képviselték Kolozsvárott a szegedi egyetemet az egyetemistáknak megrendezett matematikaolimpián. Varjú első, Ambrus második, Kevai harmadik díjjal jött haza Romániából. Sikerüket a hazai matematikaoktatás körüli negatív visszhangok talán még értékesbbsé teszik. Másról sem lehet ugyanis jó pár éve hallani, mint arról: egyre jobban csökken a színvonal az országban az egyetemi matematika tanszkeken, mindenki jogász, közgazdász és újságíró akar lenni, matematikusnak a többség csak kényszerből megy.

Azonban a Szegedi Tudományegyetem Bolyai Intézetében a felvett diákokkal „történik valami”. A miétre Czédli Gábor professzor, az intézet vezetője sem tud igazán magyarázatot adni.

– Azért is örülünk különösen ennek a sikernek, mert általában megelőznek minket a pestiek. Most viszont sikerült eléjük kerülünk – mondta az intézetvezető.

A felvételik kapcsán megjegyezte: az utóbbi években nem sikerült kitölteni a keretszámot nappali tagozatos hallgatókkal,

A vidék legjobb matematikai műhelye a szegedi Bolyai Intézet.

Fotó: Miskolczi Róbert

de mindenképpen öröndetes, hogy fokozatosan emelkedik a hallgatói létszám: – Volt olyan év is, amikor nyolc hallgatóval kezdtük meg a félévet. Emellett külön öröndetes, hogy egyre többen jönnek a kiegészítő képzéseinkre.

Majd gyorsan hozzátette: az oktatás színvonalát alapján vidéken a szegedi egyetemen a legjobb a matematikusképzés. – Budapesttel nem tudjuk felvenni a versenyt. Az ország ebben is fővároscentrikus. Sokkal nagyobb a beiskolázási körzete, a diákok is sokkal szívesebben mennek

oda, mint akár ide vagy Debrecenbe. Ráadásul a Matematikai Kutatóintézetnél még nehezebb konkurálnunk – mondta ismét Czédli.

A professzor a jövőre kialakítandó számítógépes kabinettől az oktatás, kutatás további színvonal-emelkedését várja: – Nagy hiányossága volt ez az intézetnek, de sikerült termet szereznünk, így fél éven belül már nálunk is helyben lesznek a számítógépek.

Az oktatással kapcsolatban megjegyezte: emelt és normál szintű szemináriumi gyakorlat

és előadás közül választhatnak a hallgatók. Emellett a leghetesebb hallgatókkal kiemelten is foglalkoznak. – Ebből a szempontból szerencsésebb, hogy viszonylag kisebb a szegedi tanszecsopót a többi egyeteméhez képest. Így lehetőség van arra, hogy kialakuljon egyfajta mester és tanítványa kapcsolat. Jobban ismerjük a hallgatókat, a legjobbakat rendszeresen bevonjuk a tanszéki kutatások elemzéseibe. Azt is mondhatnám, ilyen feltételek mellett „könnyű” jó versenyeredményeket elérni.

G. SZ. L.

Tízmillió forint kellene Szegeden a levegővédelmi program beindítására

Erdőtelepítés, parlagfűirtás

Hét év alatt nyolcszorosára nőtt az allergiás betegségekben szenvedők száma Csongrád megyében. A legtöbbben Szegeden szenvednek az allergiától, ahol a gyomos területek rendszeres kaszálásával és a város levegőjét védő erdők telepítésével lehetne védekezni az allergiákeltő növények és a por ellen.

Hét év alatt nyolcszorosára nőtt az allergiás betegségekben szenvedők száma Csongrád megyében. A tisztiorvosi szolgálat riadó adatai mutatják, hogy hiába született számos kezdeményezés az allergiákeltő gyomnövények – köztük a parlagfű – terjedésének visszaszorítására, a helyzet, minden erőfeszítés ellenére, drámaian romlik.

Két szegedi önkormányzat

képviselő, Molnár Gyula (Centrum Párt) és Virág András (SZDSZ) a következő közgyűlésen önálló indítványt tesz Szeged levegővédelmi programja, valamint a parlagfű és más allergiákeltő gyomnövények elleni védekezés kidolgozására.

Az eddigi kudarc okait többek között abban látják, hogy a levegő védelmét szolgáló erdők száma a kívánatos növekedés helyett csökkent; a poros mellékutak közül csak kevés kapott szilárd burkolatot; száraz időben nem locsolták kellőképpen az utakat; a szegedi utcákról a lémozgást segítő fasorok sokasága hiányzik.

Ugyancsak hátráltató tényező, hogy – főként külterületeken – a földtulajdonosok nem irtják kellőképpen a gyomot. Felelősségre vonásukat nehezíti, hogy az ügy-

ben különféle szervek illetékesek a bel- és külterületi, valamint megművelt földeken (önkormányzat, növényvédelmi szolgálat, földhivatal).

Hiányos a fertőzött területek fölmérése, sőt sokszor még a gazos telkek tulajdonosait is nehéz megtalálni. Nincs szervezeti felelőse az allergiákeltő növények elleni védekezésnek, emellett hiányoznak a célzottan parlagfűirtásra fordítható források. Ezen felül nem dolgozták ki kellőképpen a kényszerkaszálás törvényi háttérét sem.

A képviselők javaslata szerint újra kell telepíteni a város határában a széllal beáramló port és allergiákeltő pollent megszőró véderdőket: az uralkodó szélirány miatt elsősorban Szeged észak-nyugati mezsgyéjét kell

védni. Ki kell jelölni a védekezésért felelős szervezetet, biztosítva a munkához szükséges eszközöket és forrásokat.

A parlagfű elleni védekezés csak megyei és regionális összefogással lehet hatékony, ezért a megfelelő hatáskörrel rendelkező szervezeteknek együtt kell dolgozniuk a gyomirtás programját.

Virág András és Molnár Gyula indítványában szerepel, hogy a közgyűlés a 2004. évi költségvetésből 10 millió forintot fordítson a legszükségesebb feladatok elvégzésére. A szakemberek elemzéséből kiderül, hogy következetes, teljes körű és szakszerű munkával 3–5 év alatt lényegesen csökkenthetnék a zöldterületek és a levegő fertőzöttségét.

NY. P.

A munkánélküliség helyett az egyenruhát választotta

Horváth Sándor próbarendőrből lett dandártábornok

Horváth Sándor 1949. márciusában, 18 évesen próbarendőrként kezdte rendőri pályafutását, negyven év és két hónap elteltével, 1989 májusában ezredesként vonult nyugdíjba. Az egykori főkapitány-helyettes a közelmúltban dandártábornokká léptették elő.

A szegedi Horváth Sándor az 1940-es évek végén vasöntőként kezdett el dolgozni, ám a maszek, aki alkalmazta, rövidesen elbocsátotta. A munkánélküliség miatt a fiatalember előtt három lehetőség állt: a honvédség, a rendőrség, vagy a gépipari technikum. A sors keze lehetett a dologban, hogy a beadott jelentkezések közül a rendőrség válasza érkezett meg elsőként.

– Tizennyolc évesen, 1949. március 8-án lettem próbarendőr, majd később tizedesként dolgoztam az újszegedi rendőrorosn. Tíz év elteltével a Csongrád Megyei Rendőr-főkapitányság társadalmi tulajdonvédelmi osztályára kerültem nyomozó őrmesterként – sorolta nem mindennapi pályájának jelentő-

sebb állomásait Horváth Sándor. A nyomozó elvégezte az akkori Rendőrtiszt Akadémiát, ezután fővizsgálóvá nevezték ki és hadnaggyá léptették elő. – A megyei vizsgálati osztály 1962-ben alakult meg, 1965. november elsejével itt lettem osztályvezető-helyettes – folytatta Horváth Sándor, aki 1983. március elsején közbiztonsági helyettes lett a főkapitányságon.

– A negyvenévi szolgálat alatt az igazgatásrendszert kivéve a rendőri munka minden területén dolgoztam, mire 1989. május elsejével nyugdíjba mentem – tette hozzá a volt főkapitány-helyettes, aki végül pályájának legnehezebb, illetve legérdekesebb pillanatairól is mesélt.

– 1971-ben a nagy árvíz idején kaptam egy katonai századot, s az volt a feladatam, hogy kitelepítsem a makóiakat. Az emberek nem akarták elhagyni az otthonukat. Akadt, aki végső elkeseredésében felvágta az ereit.

Egy évvel később, 1972. december 31-én éjfél körül megkérdezték Horváth Sándort kollégái: – Főnök, most már pukkanhatunk? –

Várjunk még egy kicsit, hátha közbejön valami – válaszolta ő, majd nem sokkal később jelentették, emberölés történt az Ilona utcában. Egy élettársi kapcsolatban élő férfi és nő azon veszett össze karácsony másnapján, hogy a férfi nem fogadta el a nő gyermeke által készített bejglit. Ezen összeszólalkoztak, majd a nő szíven szúrta a férfit. – Hat liter vér folyt szét. A nő karácsony másnapjától szilveszterig egy szobában élt a holttesttel. El tudja képzelni, milyen szag lehetett ott? – tette fel a kérdést Horváth Sándor. Az ezredesként nyugdíjba ment főkapitány-helyettes még jó néhány bravúros nyomozásról mesélt, majd végül abban állapotunk meg, akár estig is folytathatnánk ezt a beszélgetést.

– Mindig elégedett ember voltam, hiszen megbecsülték a munkámat – tette hozzá Horváth Sándor, akit érdemeinek elismeréseként augusztus 20-án alkalmával Lampert Mónika belügyminiszter dandártábornokká léptetett elő.

ARANY T. JÁNOS

Horváth Sándor nyugalmazott dandártábornok: Mindig elégedett voltam, megbecsülték a munkámat.

Fotó: Schmidt Andrea